

Asia: VN/9898/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain ja merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Pääasiallinen sisältö

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

16.2.2022

Lausunto

Koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi jätelain ja merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta (diaarinumero VN/9898/2021)

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi jätelain ja merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta. Allekirjoittanut heittokalastusvälineiden tuottaja antaa seuraavan lausunnon hallituksen esityksestä.

Hallituksen esityksen soveltamisala

SUP:n tavoitteena on vähentää muovien vaikutusta vesiympäristöön. Vapaa-ajankalastusvälineiden negatiivinen vaikutus vesiympäristöön on tutkitusti käytännössä olematon (käsittääksemme Suomen ympäristöministeriöllä on tästä tutkimusfaktaa) . Kaupallinen ja/tai ammattikalastus tutkitustikin on ainoa muovia vesille jättävä kalastuksen muoto, jonka jätteen määrät käytännössä ovat edes mitattavissa määrissä.

SUP -direktiivi koskee käsittääksemme vain merellä käytettäviä kalastusvälineitä. Kansallisen toimeenpanon tulisi toki noudattaa tätä periaatetta. Vapaa-ajan kalastus mukaan lukien heittokalastus tulisi jättää lainsäädännön ulkopuolelle, koska sitä ei direktiivissäkään edellytetä.

Vapaa-ajan kalastus

Ehdotettu kansallinen toimeenpanomalli vaikuttaa perustuvan väärille tiedoille ja/tai olettamuksille. Ensinnäkin kalastusvälineet ovat pääsääntöisesti kestäviä huollettavia välineitä, jotka usein kestävät käytössä kymmeniäkin vuosia. Niitä ei heitetä pois tai hävitetä merkittävässä määrin, eivätkä mitkään välineet ole kertakäyttöisiä päinvastoin ”kestokäyttöisiä”. Käsityksemme mukaan keräysveloitteet ja koko kansallinen toimeenpanoehdotus saattavat olla jopa vahingollisia, jos organisaatiota tai yhteisöä muodostetaan olemattoman ongelman tai keräämisen ympärille. Tämä on kaiken terveen järjen vastaista eikä perustu faktaan. Tavoite direktiivillä on hyvä, mutta toimeenpanoehdotus ei ole direktiivin tavoitteen mukainen, vaan päinvastoin.

Kalastusvälineitä pidetään sekä käytetään vuosikausia ja niistä pidetään kalastajien keskuudessa hyvää huolta. Vapaa-ajan kalastajat ovat keskimääräistä ympäristötietoisempia ja heitä ei pidä täysin kohtuuttomasti rangaista eikä terveellistä harrastustoimintaa vaikeuttaa.

Ehdotettu kansallinen toimeenpanomalli ei yllä mainituista syistä johtuen tule millään tavalla parantamaan ympäristön tilaa, joka käsittääksemme on direktiivin selkeä päätavoite.

Vapaa-ajan kalastukseen liittyvä kaupallinen toiminta on suoraan riippuvaista hyvin voivasta vesiympäristöstä. Sillä on selkeä oma motiivi toimia asiassa. Ehdotettu kansallinen soveltamismalli ei sisällä kannustinta edes pyrkiä eroon turhasta muovinkäytöstä tai käyttää korvaavia ympäristön kannalta vähemmän haitallisia materiaaleja.

Kampanjaluonteinen keräys ja muovittomuuteen pyrkiminen

Edellä esitetyt lausunnon antaja vastustaa kansallisen toimeenpanon laajentamista sisävesiin ja heittokalastusvälineisiin. Alan toimijat ovat kykeneviä hoitamaan yhteiskuntavastuunsa vapaaehtoisen yhteiskuntasitoumuksen pohjalta. Mikäli heittokalastusvälineet kuitenkin sisällytetään lainsäädäntöön, haluamme korjausta seuraaviin seikkoihin.

Ottaen huomioon heittokalastusvälineiden vähäinen jätemäärä sekä olematon vaikutus vesiympäristön tilaan, on kampanjaluonteinen keräys ainoa järjellinen tapa kerätä erittäin vähäistä vapaa-ajan kalastusjätettä. Myöskään mikään jaottelu ei käytännössä ole mitenkään perusteltavissa tai ainakaan käytännössä tehokasta mm. pienen volyymin takia.

Mitä itse lakiin kirjoitetaan se pitäisi perustua selkeään faktaan ja ko. ehdotus sisältää monia tulkinnan varaisuuksia. Direktiivin päivänselvänä tavoitteena on muovien ympäristövaikutusten vähentäminen, mutta esityksen mukaan kansallinen malli koskisi myös mahdollisesti maaleja ym. joita käytetään myös ei muovisissa tuotteissa. Tässäkään ei pyritä kannustamaan siis muovittomuuteen, joka tulisi olla lähtökohta ja on direktiivin aivan selkeä lähtökohtainen tavoite.

Kustannukset

Hallituksen esityksen mukaisen tuottajavastuun toteuttamisen kustannusten arviointi ei mielestämme ole totuuden mukainen. Siihen on mahdotonta tehdä tarkkaa arviota, mutta jo keräys-, raportointi ja valistusveloitteiden johdosta todellinen kustannus alalle lienee moninkertainen arvioituun.

Pyydämme kunnioittavasti huomioimaan, että esim. uistinten käsityövaltaisessa pienvalmistuksessa Suomessa toimii useita yksinyrittäjiä. Tuottajavastuun toteuttaminen tulee käytännössä

tarkoittamaan useiden alan toimijoiden pienvalmistajien kohdalla sitä, että toiminta loppuu kannattamattomana tuottajavastuun kustannusten syödessä toiminnan pienet voitot.

Kokonaisuus

Käsityksemme mukaan esitys on erittäin tulkinnan varainen ja sekava: Se ei ole myöskään millään tavalla oikeudenmukainen. Direktiivin tavoitetta kohti tehokkaimmin päästään vapaaehtoisella toimilla ja oikeudenmukaisilla kannustimilla muovittomuuteen. Mikäli kansallinen lainsäädäntö tulee koskemaan vapaa-ajan kalastusta mukaanlukien heittokalastus olisi se luonnollisesti tehtävä erittäin yksiselitteiseksi ja oikeudenmukaiseksi. Yleisesti vapaa-ajan kalastus ja siinä mukana olevat kaupalliset toimijat tulevat esityksen mukaan erittäin kohtuuttomasti kohdeltaviksi.

Tukkunet oy (2425367-8)

Luku 1 (Asian tausta ja valmistelu)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 2 (SUP-direktiivin tavoitteet ja pääasiallinen sisältö)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 3 (Nykytila ja sen arviointi)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 4 (Ehdotukset ja niiden vaikutukset)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 5 (Muut toteuttamisvaihtoehdot)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 8 (Lakia alemman asteinen sääntely)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 12 (Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Jätelain muutosehdotus

6 § (Muut määritelmät) + pykäläkohtaiset perustelut

-

24 a § (Markkina- ja kilpailuvallonta) + pykäläkohtaiset perustelut

-

25 § (Muut valvontaviranomaiset) + pykäläkohtaiset perustelut

-

46 § (Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 a § (Tuottajan kustannusvastuu tietyistä kuntien toteuttamista jätehuolto- ja siivoustoimista) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 b § (Kustannusvastuun piiriin kuuluvat alueet) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 c § (Kustannusvastuun toteuttamiseksi tarvittavien tuoteryhmäkohtaisten korvausten määrittäminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 d § (Tuoteryhmäkohtaisten korvausten maksaminen kunnille) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 e § (Tuoteryhmäkohtaisten korvausten tarkistaminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 f § (Kustannusvastuun jakaminen samaa tuoteryhmää edustavien eri tuottajayhteisöjen sekä tuottajien kesken) + pykäläkohtaiset perustelut

-

48 § (Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat) + pykäläkohtaiset perustelut

-

49 § (Käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanotto ja kuljetus) + pykäläkohtaiset perustelut

-

51 § (Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus) + pykäläkohtaiset perustelut

-

53 a § (Tuottajan omaavalvonta) + pykäläkohtaiset perustelut

-

62 § (Tuottajayhteisöön liittyminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

66 a § (Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja) + pykäläkohtaiset perustelut

-

69 § (Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän velvollisuudet) + pykäläkohtaiset perustelut

-

128 § (Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset + niiden perustelut

-

Merenkulun ympäristönsuojelulain muutosehdotus

3 § (Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamassa) + pykäläkohtaiset perustelut

-

Voimaantulosäännös + sen perustelut

-

Muita esitykseen liittyviä asioita

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Santikko Tero
Tukkunet oy - Tero Santikko